

Persbericht

VNO-NCW, MKB-Nederland en LTO Nederland

28 juni 2019 – embargo tot 15 uur

### **Ondernemers: ‘Politieke klimaatplannen grondig toetsen op uitwerking in praktijk’**

*Grote onzekerheid over effect op internationaal concurrerende sectoren als landbouw en industrie*

**‘Een politiek akkoord, maar nog geen breed maatschappelijk gedragen akkoord’. Zo typeren de ondernemersorganisaties VNO-NCW, MKB-Nederland en LTO Nederland de vandaag gepresenteerde klimaatvoorstellen van het kabinet. Bij de organisaties leven zorgen voor de internationale positie van bedrijven in de landbouw en de industrie. We moeten ervoor waken dat het speelveld in de sectoren waarmee Nederland op de internationale markten zijn geld verdient, verstoord raakt; daarmee zijn het klimaat noch alle andere sectoren en de werkgelegenheid gediend. Ook de optelsom van extra lasten voor mkb-ondernemers is nog niet helder. Voor de mobiliteit, de gebouwde omgeving en de elektriciteitsopwekking is het eerste beeld gunstiger. Zo gaat eindelijk serieus onderzoek plaatsvinden naar ‘anders betalen voor mobiliteit’ en kunnen de elektriciteitssector en de gebouwde omgeving waarschijnlijk door met de reeds ontwikkelde plannen voor verdere verduurzaming.**

Na bijna een jaar van intensieve besprekingen aan de Klimaattafels hebben de coalitiepartijen uiteindelijk het afgelopen half jaar een eigen klimaatplan opgesteld. ‘Wij zijn met onze leden bereid om hier verder aan mee te werken. Maar dan moeten we wel bereiken dat de zorgen die er zijn goed worden ondervangen’, aldus de ondernemersorganisaties. ‘Wij gaan nu met de achterban de mogelijke effecten in kaart brengen, want dit is allemaal nog heel erg macro. Daarna gaan we met het kabinet in gesprek of we tot een maatschappelijk akkoord kunnen komen. Voor een akkoord dat 30 jaar mee moet, is draagvlak - voorbij de politieke tekentafel- essentieel voor zowel klimaat als economie.’

#### **Zorgen over effect op mkb**

‘Het is nog volstrekt onduidelijk wat de optelsom van alle maatregelen gaat betekenen voor het mkb. Het kabinet geeft hierover geen inzicht en dat is teleurstellend’, zegt Jacco Vonhof, voorzitter van MKB-Nederland. ‘Het mkb is 98 procent van alle bedrijven. Die ondernemers moet je er bij houden om de klimaatdoelstellingen te kunnen realiseren, niet afstoten met dreigende hoge lasten en veel onzekerheid. En die moeten net als burgers goed worden ontzorgd. Het is cruciaal dat we helder in beeld krijgen wat de effecten voor die ondernemers zijn en we verwachten daarbij alle medewerking van het kabinet.’

#### **Zorgen over effect op industrie**

Hans de Boer, voorzitter van VNO-NCW: ‘Het is goed dat het kabinet het recente SER-advies -gericht op sterke industriële regio’s- heeft benut, maar de verdere uitwerking moet niet leiden tot weglek van CO2 en banen. Nederland loopt binnen de EU immers nu al uit de pas. Het SER-voorstel van mondiale koplopersprogramma’s voor de vijf regio’s moet vorm en inhoud krijgen, inclusief de daarvoor door de overheid te leveren voorwaarden zoals infrastructuur, subsidies, etc. Bij de aangekondigde CO2-heffing over vermijdbare uitstoot is essentieel dat toch niet onbedoeld *onvermijdbare* uitstoot van bedrijven wordt belast. Daarvoor geven de huidige hoofdlijnen nog geen zekerheid. Heffen over onvermijdbare uitstoot is een enorm risico voor de miljarden aan benodigde

investeringen en de banen in de regio's. Er moet tijd zijn om technologie van de laboratoriumfase naar de praktijk te brengen. Infrastructuur moet op tijd zijn aangelegd. Subsidies om onrendabele investeringen mogelijk te maken moeten goed toegankelijk zijn. Onduidelijk is hoe wordt voorkomen dat de heffing onvermijdelijke uitstoot belast wanneer deze zaken niet goed zijn geregeld.

Deze onduidelijkheid moet snel worden weggenomen voor tal van sectoren; van afvalverwerking tot de productie van voedingsmiddelen. Een goede praktijktoets bij de internationale investeerders is verder cruciaal. De onzekerheid maakt dat de industrie nu al terughoudend wordt met nieuwe duurzame investeringen. Daarmee is niemand gediend, als we juist willen uitgroeien tot een groene koploper.'

### **Veilingopbrengsten inzetten**

De organisaties pleiten er al langer voor dat de alsmaar oplopende ETS-veilingopbrengsten, die tot 2030 met vele miljarden toenemen, volledig worden ingezet om de energietransitie te faciliteren voor burgers en bedrijven. 'Het kabinet maakt daar nu gelukkig voor het eerst een begin mee, maar er is geen enkele reden voor terughoudendheid, ook niet om hiermee de concurrentiepositie van bedrijven te beschermen. De overheid verkoopt straks immers uitstootrechten aan buitenlandse bedrijven met nog vermijdbare uitstoot. Dit plaatst de Nederlandse koplopers in een ongunstige positie.'

### **Landbouw niet dichtregelen**

Marc Calon, voorzitter van LTO Nederland: 'De landbouw concurreert uiteindelijk op internationale markten. Hoewel er toch het nodige is verbeterd ten opzichte van eerdere berichten hebben wij zorgen over alle regels die wederom op onze ondernemers afkomen en het gebrek aan voldoende financiering en adequate beleidsruimte. Hier moeten we nog wel aan sleutelen wil het in de praktijk allemaal kunnen vliegen.'

### **Overige sectoren**

Te spreken zijn de ondernemingsorganisaties over de contouren van de plannen voor de mobiliteit, waar nu eindelijk de stap wordt gemaakt naar het slimmere en efficiëntere 'anders betalen'. Wel betreuren de organisaties het jojo-beleid rond elektrisch rijden, wat gevolgen kan hebben voor de import van deze auto's.

In de gebouwde omgeving en in de elektriciteitssector lijken de grootste zorgen te zijn weggenomen door het kabinet. Toch zijn allerlei details nog onduidelijk. Zo is de vraag of de burgers en mkb-ondernemers wel echt worden ontzorgd en of ze ook daadwerkelijk gaan verduurzamen met behulp van het nieuwe Warmtefonds. Daarnaast kunnen ontwikkelingen in de industrie, het bredere mkb en de landbouw ook effect hebben op de binnenlandse sectoren als de gebouwde omgeving en de mobiliteit.